

А.В. Янчев, д-р екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ – ЗАПОРУКА ЇХ МОБІЛЬНОСТІ

Інформаційний бум останніх років вимагає від освіченої людини здібностей орієнтуватись не тільки в отриманих в університеті знаннях, але й в тих, які виходять із масових джерел інформації. Це обумовлює нагальну потребу консолідації всього масиву отриманої інформації з розповсюдженими уявами, нормами і цінностями, багато з яких часто не доповнюють, а протирічають один одному. Відсутність готових систематизованих знань, які потрібно засвоїти, перетворює кожного студента в самостійного суб'єкта навчального процесу. Він повинен бути підготовленим до того, що замість достовірних, перевірених суспільною практикою об'єктивних знань прийдеться систематизувати і отримувати дані будь-якого характеру, не обов'язково достовірні і не співпадаючі один з одним. Навчити збирати і знаходити із розрізненої інформації те, що можна буде назвати знанням і більше того – персоніфікованим знанням – це найважливіше завдання освіти.

Освіченість у сучасному суспільстві – це здібність спілкуватись, вчитись, аналізувати, прогнозувати, проектувати, вибирати і творити.

Аксіомою є – чим більше у вихованні самовиховання, а в освіті – самоосвіти, тим досконалішою є особистість. Майже без перебільшення можна стверджувати, що навчання – це самоосвіта, яка ґрунтується на самостійній роботі студента, а уся педагогічна та методична майстерність викладача полягає в створенні умов для такої роботи.

Викладач повинен розуміти, що так би мовити, життєві погляди на те, як отримати освіту, як вчитись, досить часто бувають хибними. Завдання педагога – усвідомити та допомогти зрозуміти студентам, що вчитись означає вчити себе, а вміння самостійно вчитись – це справжнє мистецтво та важлива характеристика розвиненої особистості. Тому, готуючи навчально-методичні матеріали і при підготовці до аудиторних занять, викладач повинен продумати, як він допоможе студентові вчитись самостійно, знайти засоби навчального процесу, які б у найбільшій мірі сприяли розвитку пізнавальної діяльності студента.

Створити умови для плідної самостійної роботи студентів можливо лише за умови використання сучасних комп'ютерних засобів навчання, новітніх інтерактивних та інтернет-технологій.

Так зване «комп'ютерне навчання», з одного боку, є одним із засобів інтенсифікації навчального процесу, яке не тільки активізує діяльність студента, але й надає можливість перенести набуття частини професійних навичок на самостійну роботу. З іншого боку, комп'ютерне навчання орієнтовано на розвиток особистості студента, що прагне до самовдосконалення впродовж всього життя: розширює освітній кругозір, розвиває творчість, покращує знання і, взагалі, формує освічену особу, здатну вільно орієнтуватися й активно існувати у світі інформації.

Застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі необхідно розглядати як засіб створення найбільш адекватних умов для розвитку креативних здібностей студента, індивідуалізації процесу навчання, забезпечення якості навчального процесу, зокрема за рахунок впровадження персоналізованого оновлюваного електронного контенту і комунікативно-інтегрованої системи організації навчального процесу.

У сучасному суспільстві необхідною умовою успішного соціального і професійного функціонування спеціаліста є його професійна мобільність. Вона передбачає здібність і готовність особистості достатньо швидко і успішно оволодівати новими технологіями, здобувати недостаючі знання та вміння, які можуть забезпечити ефективність професійної діяльності.

УДК 378.147:371.3

М.О. Янчева, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.Г. Гринченко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ФАКТОРИ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Мотивація – це зацікавленість людини, поєднання інтелектуальних, фізіологічних і психічних процесів, які в конкретних ситуаціях зумовлюють те, наскільки рішуче діє людина і в якому напрямку зосереджується його енергія.

Мотивація є головною рушійною силою в поведінці і діяльності людини, в тому числі, і в процесі формування майбутнього фахівця. Тому особливо важливим стає питання про стимули і мотиви навчально-професійної діяльності студентів.

Підвищити мотивацію студентів до навчання у ВНЗ можливо перш за все тоді, коли студент цілеспрямовано обрав спеціальність, на